

§ 283

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Arja Karhuvaaran ym. valtuustoaloitteesta koskien luonnonvaraisten uimapaikaksi soveltuvien ranta-alueiden kartoitusta

HEL 2021-002225 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingissä on tasapuolisesti ympäri kaupunkia 25 virallista uimarantaa, joita ylläpidetään ja joiden uimavedenlaatua seurataan säännöllisesti uimakauden aikana. Liikuntapalvelut ylläpitää Helsingin uimarantoja lukuun ottamatta yhtä Helsingin seurakuntayhtymän tarjoamaa uimarantaa. Lisäksi Helsinkiin on muodostunut epävirallisia uimapaikkoja, joiden uimaveden laatua ei valvota, eikä rantoja ylläpidetä yleisen uimarannan tavoin.

Uimaranta palveluna

Uimarannan palveluntarjoajalla on useita lakisäätteisiä velvollisuuksia. Uimarantoja koskee mm. terveydensuojelulain (763/1994) ja uimavesiasetusten (177/2008 ja 354/2008) vaatimukset. Uimaranta on suunniteltava, varustettava sekä sitä on kunnossapidettava ja hoidettava siten, ettei uimarannalla oleskeleville aiheudu terveyshaittaa. Palveluntarjoajana kaupunki vastaa turvallisuuden toteutumisesta sekä terveyshaittojen ja vaarojen tunnistamisesta. Ympäristöterveysyksikkö valvoo, ettei uimarannoista synny terveyshaittaa käyttäjille ja seuraa säännöllisten uimavesinäytteiden tuloksia.

Uimarannoilla tulee olla ylläpitäjä, rannat on varustettava ilmoitustauluilla ja tarvittavilla tiedotteilla. Lisäksi rannalla on oltava tarvittavat jäteastiat, käymälät sekä pukutilat. Ylläpitäjän tulee huolehtia rannan siisteydestä ja jätehuollosta. Mikäli kyseessä on suuri yleinen uimaranta, uimaveden ominaisuudet, sekä uimareille mahdollisesti terveyshaittaa aiheuttavat tekijät kootaan uimavesiprofiiliin. Luettelo suurimmista uimarannoista ja tulokset niiden uimavedestä otetuista näytteistä toimitetaan vuosittain Euroopan komissiolle.

Rannan ylläpitäjän on huomioitava myös kuluttajaturvallisuuslain (920/2011) vaatimukset uimarannan turvallisuudelle. Uimarantojen turvallisuutta valvoo Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes).

Merellinen Helsinki

Merellisten palvelujen kehittäminen etenee osana merellistä strategiaa, johon liittyen on tehty laajat kartoitukset mahdollisista Helsingin rannoille sopivista palveluista ensisijaisesti yrittäjien ja muiden palveluntarjoajien käyttöön. Vuonna 2019 kartoitettiin mahdollisten uusien palveluiden paikkoja rannoilla. Suunnittelussa on tunnistettu ranta-alueilta yritystoiminnalle ja palveluille sopivia paikkoja. Työn tuloksena on kerätty yhteensä noin 120 potentiaalista paikkaa erityyppisille palveluille ja toiminnoille, joista osa mahdollistaa myös uimisen. Selvityksessä on kartoitettu mm. kahviloiden, saunojen, kioskien, ravintoloiden, liiketilojen, hotellien sekä muille rantatoiminnoille kuten melonnalle sopivia paikkoja. Kerätty tieto on nähtävissä Helsingin kaupungin avoimessa karttapalvelussa. Uusien toimintojen paikat yrittämiselle tullaan luovuttamaan pääosin julkisten hakumenettelyjen kautta. Toiminnot edellyttävät rakennusvalvonnan lupaharkintaa ja toimenpide- tai rakennuslupaa. Mahdolliset uimarannat edellyttävät myös terveydensuojeluvalvonnan ilmoitusmenettelyä.

Edellisen selvityksen lisäksi vuonna 2020 on kartoitettu erityisesti Itä-Helsingin rantareitin uusia palveluita aiempaa tarkemmin. Itä-Helsingin rantareitin uusien palveluiden kartoitus -selvitys toimii osana Helsingin kaupungin merellistä strategiaa ja jatkeena vuoden 2019 Uusien toimintojen paikat Helsingin rantareitillä -selvitykselle. Molemmat selvitykset löytyvät sähköisinä verkosta.

Uimarantojen ja -paikkojen suunnittelu

Uimarantojen lisääminen perustuu aina harkintaan ja siihen, että uimarannan kunnossapitoon ja varusteiden hankkimiseen on olemassa riittävät varat. Määrärahoja tarvitaan myös uimarantojen säännölliseen sukelluttamiseen. Laitureilta saatetaan heittää mereen esineitä ja aaltojen mukana ranta-alueelle kulkeutuu esimerkiksi uppotukkeja, jotka saattavat aiheuttaa vaaraa uimareille.

Usein jo asemakaavassa esitetään uimapaikat ja -rannat niille sopiviin kohtiin. Uimarantojen suunnittelu etenee muun maankäytön suunnittelun rinnalla sekä merellisessä strategiassa tehtyjen kartoitusten kautta. Uimapaikkojen valinnassa on jo nykyisellään paljon vapautta – jokamiehenoikeuksien mukaan jokaisella on oikeus uida ranta-alueella, mikäli alue ei ole pihapiirissä tai alueen virkistyskäyttöä ei ole rajoitettu esimerkiksi luonnonsuojelullisin perustein. Tällöin myöskään kunta ei ole vastuussa uintiin valitun paikan turvallisuudesta eikä kohteeseen tarvitse osoittaa kunnossapidon resursseja. Helsingissä on laajasti mahdollisuuksia uimiseen eri puolilla kaupunkia ja merellisten toimintojen kehittämisen myötä mahdollisuudet tulevat laajenemaan.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja

25.05.2021

Mikko Aho

Lisätiedot

Maria Hyövähti, maisema-arkkitehti: 310 37494
maria.hyovalti(a)hel.fi
Satu Wahlman, terveystieteiden tohtori, puhelin: 310 31596
satu.wahlman(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 17.02.2021 Karhuvaara Arja Luonnonvaraisten uima-
paikaksi soveltuvien ranta-alueiden kartoitus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Arja Karhuvaara ja 22 muuta valtuutettua ovat tehneet
17.02.2021 seuraavan valtuustoaloitteen:

"Valtuuston hyväksymän merellisen strategian yksi kulmakivi on uima-
kelpoiseksi luokiteltu puhdas merivesi ja sen luomat mahdollisuudet
merellisen kaupunkibrändin korostamisessa. Rantojemme muokkaami-
nen kaupunkilaisten vapaa-ajan oleskelu- ja vesiliikunta-alueeksi tukee
monin tavoin kaikenikäisten hyvinvointia ja kaupunkiturismia.

Me valtuutetut esitämme, että ympäristötoimi ja kulttuuri- ja vapaa-
ajan toimiala selvittävät myös ne luonnon muokkaamat ranta-alueet,
jotka voidaan peruspuhdistamisella ja kevyin ensipelastusvarustein
saattaa/palauttaa uimarantakäyttöön ja varustaa yleisökäymälöin.

Yksi esimerkki näistä aiemmin uimakäytössä olleista alueista on Kaivo-
huoneen vanhan uimalaitoksen hiekkarantakaistale kalliointeen kaivo-
puiston rannassa Särkän laiturin vieressä. Tämä alue lisäisi eteläisen
kantakaupungin luonnonmukaisia uintialueita valmiiden palvelujen
(Kaivuhuone, rannan kahvilat) vieressä."

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa anta-
maan lausunnon kaupunginhallitukselle 30.06.2021 mennessä.

Esittelijä

25.05.2021

Asia/15

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Maria Hyövälti, maisema-arkkitehti: 310 37494
maria.hyovalti(a)hel.fi
Satu Wahlman, terveysinsinööri, puhelin: 310 31596
satu.wahlman(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 17.02.2021 Karhuvaara Arja Luonnonvaraisten uima-
paikaksi soveltuvien ranta-alueiden kartoitus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano